

अर्धवार्षिक परीक्षा

कक्षा - दसवीं

V

विषय- संस्कृत

समय- 3 घंटे

पूर्णांक - 50

नोट- सभी प्रश्न हल करना अनिवार्य है।

- प्रश्न 1. अधोलिखित गद्यांशस्य हिन्दी भाषायाम् अनुवादं कुरुत - 6
- अ) कमला- मातः । प्रतिदिनमेव मह्यं कक्षाध्यापिका विषयाध्यापकाश्च विद्यालय गणवेशं धारयितुं कथयन्ति । अहं तु एकं मलिनं वस्त्रं परिधाय विद्यालयं यामि । प्रतिदिनमेव कक्षायाः बहिः निष्कासनं क्रियते ।
- ब) पदातिक्रमेण संचलन सायं समये अप्यसौ गन्तव्याद् दूरे आसीत् । निशान्धकारे प्रसृते विजने प्रदेशे पदयात्रा न शुभावहा । एवं विचार्य स पार्श्वस्थिते ग्रामे रात्रि निवासं कर्तुं कञ्चित् गृहस्थमुपागतः ।
- प्रश्न 2. अधोलिखित श्लोकस्य हिन्दी भाषायाम् अनुवादं कुरुत - 6
- अ) तपः स्वधर्मवर्तित्वं मनसो दमनं दमः ।
क्षमा द्वन्द्व सहिष्णुत्वं हीरकार्यनिवर्तनम् ॥
- ब) दिनान्ते पिबेत् दुग्धं, निशान्ते च पिबेत् पयः ।
भोजनान्ते पिबेत् तक्रम् किं वैद्यस्य प्रयोजनम् ॥
- प्रश्न 3. वाच्यमवबोध्य नाम लिखत् - 2
- 1) त्वया पुष्पाणि चीयन्ते ।
2) अनुजः पाठं पठति ।
- प्रश्न 4. रेखाङ्कित शब्दयोः प्रत्ययं पृथक् कुरुत - 2
- 1) अत्र धार्मिकः उत्सवः भवति ।
2) रामस्य शूरत्वम् सर्वे प्रशंसन्ति ।
- प्रश्न 5. अधोलिखितानां भिन्नं पृथक् कुरुत- 5
- 1) वर्धमानः वर्तमानः सेवमानेः शक्तिमानः
2) संस्कृते गम्यते क्रियते दृश्यते
3) मुखम् हस्तम् वस्त्रम् पादम्
4) पुत्राः तनयः व्याकुल तनुजः
5) मुसलम् उलूखम् सूर्पम् कुल्या
- प्रश्न 6. उचित स्तम्भं सुमेलनं कुरुत- <https://www.cgboardonline.com> 5
- 1) प्राणेभ्योऽपि प्रियः - क्त्वा
2) अभिनन्देत् - सृष्ट्
3) नमः योगे - अव्ययः
4) पठित्वा - अपसर्गः
5) सर्वत्र - चतुर्थी विभक्ति

- प्रश्न 7. विग्रहपदानां सामासिक शब्दं लिखित्वा नाम (समास) लिखत - 3
 अ) घन इव श्यामः ब) वीरः पुरुषः स) माता च पिता च
- प्रश्न 8. अधोलिखितेषु चतुर्णां प्रश्नानामुत्तराणि संस्कृत भाषायां लिखत- 2
 अ) चन्दनदासः कस्य गृहजनं स्वगृहे रक्षति स्म ?
 ब) मुद्राराक्षसम् इति नाटकस्य रचयिता कः ?
 स) के रोगाणाम् अपहारकाः ?
 द) कः ब्रह्मचारिभिः पादम् आदत्रे ?
 इ) वस्तुतः चौरः कः आसीत् ?
- प्रश्न 9. अधोलिखितेषु चतुर्णां प्रश्नानामुत्तराणि हिन्दी भाषायां लिखत- 2
 क) कोरबानगरं किमर्थं प्रसिद्धम् ?
 ख) शृंगालः मत्स्यं कुत्र संस्थापितवान् ?
 ग) साधोः शक्तिः किमर्थं भवति ?
 घ) मत्स्यपालन क्षेत्रे कः पुरस्कारः दीयते ?
 ङ) कः परिवारः एव वरम् ?
- प्रश्न 10. स्व पाठ्यपुस्तकात् द्वौ श्लोकौ लिखतयोऽस्मिन् प्रश्न पत्रे न आगच्छत् । 4
 प्रश्न 11. स्व पाठ्यपुस्तकात् चतस्रः सूक्तिः लिखतयोऽस्मिन् प्रश्न पत्रे न आगच्छत् । 4
 प्रश्न 12. भवतः नाम धनेशः । भवान् शा.उ.भा.शाला बिलासपुरे दशम् कक्षायाः छात्रः ।
 भवान् स्व प्राचार्यं प्रति त्रयः दिवसाः अवकाशाय संस्कृत भाषाया प्रार्थनां पत्र
 लिखत् । <https://www.cgboardonline.com> 3

अथवा

स्वविद्यालयस्य वर्णनं कुर्वन् मित्रं प्रति पत्रम् लिखत ।

- प्रश्न 18. निम्नलिखित में से किसी एक विषय पर संस्कृत में निबंध लिखिए - 6
 अ) छत्तीसगढ़ प्रदेशः ब) महाकविः कालिदासः
 स) बीटा (क्रिकेट) द) अनुशासनम्